

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/843/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság az Budapest Környéki Törvényszék 6. Pkf.52.210/2024/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bercsényi Gábor ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó a Budapest Környéki Törvényszék 6.Pkf.52.210/2024/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte, az Abtv. 43. § (1) bekezdésére figyelemmel. Álláspontja szerint az általa támadott bírósági döntés sérti az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt magán- és családi életéhez, otthonához, kapcsolattartásához és jó hírneve tiszteletben tartásához fűződő jogát, valamint az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt, a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogot. Hivatkozott arra is, hogy a döntés ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásra vonatkozó alapelvvel is.
- [2] 2. Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] A Gödöllői Járásbíróság a 3.P.20.378/2023/20. számú, előzetesen végrehajtható ideiglenes intézkedésével a felek házasságából született három gyerek tekintetében szabályozta az indítványozó (az alapügyben kérelmező) apával való kapcsolattartást aszerint, hogy az indítványozó jogosult a gyermekekkel minden páros héten szombaton 9 órától 19 óráig kapcsolatot tartani az elvitel jogával.
- [4] Az indítványozó kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelemmel fordult az elsőfokú bírósághoz, mert az ideiglenes intézkedésben megjelölt időpont szerint megjelent a kérelmezett a lakóhelyén a gyermekekkel való kapcsolattartás céljából, azonban a

gyermek a kapcsolattartástól elzárkóztak, így arra nem került sor. A kapcsolattartás pótlása hasonló okból hiúsult meg.

- [5] Az elsőfokú bíróság a kérelmet alaposnak találta, és a 13.Pk.50.986/2024/2. számú végzésében megállapította, hogy a kérelmezett a kapcsolattartásra vonatkozó szabályokat neki felróhatóan megszegte és elrendelte a kapcsolattartás végrehajtását.
- [6] A kérelmezett fellebbezése nyomán eljáró másodfokú bíróság a támadott 6.Pkf.52.210/2024/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és elutasította az indítványozó kapcsolattartás végrehajtása iránti kérelmét. A másodfokú bíróság a felróhatóság vizsgálata során annak tulajdonított jelentőséget, hogy a kérelmezett, gondozó szülő mennyiben segítette elő az elmaradt kapcsolattartás időpontjában az indítványozó és a gyermekek közötti kapcsolattartást. A gyermekek részletes személyes meghallgatásából pedig azt állapította meg, hogy a kérelmezett az elvárható együttműködési kötelezettségének eleget tett. A gyermekek a kapcsolattartás időpontjában felkészítve jelen voltak, a kapcsolattartás a gyermekek ellenállása miatt maradt el.
- [7] Mindebből arra következtetett, hogy nem állapítható meg az, hogy a kérelmezett neki felróható módon hiúsította volna meg a gyermekekkel való zavartalan kapcsolattartást, így az sem állapítható meg, hogy megszegte a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat. Ennek hiányában pedig a végrehajtás elrendelésének nincs helye.
- [8] 3. A másodfokú bíróság döntésével szemben az indítványozó az Alkotmánybírósághoz fordult. Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt magán- és családi életéhez, otthonához, kapcsolattartásához és jó hírre tiszteletben tartásához fűződő jogának sérelmét és az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt a gyermekeknek járó megfelelő szellemi, erkölcsi fejlődéshez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogának sérelmét is abban látja, hogy a kapcsolattartás akadályozottsága miatt nem tudja gyermekeit megfelelő módon nevelni, példát mutatni számukra, időt tölteni velük együtt.
- [9] Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmére is, tartalmilag azonban az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített jog sérelmét állította: álláspontja szerint a nemperes bíróság elvonta a peres bíróság hatáskörét azáltal, hogy a gyermekek akaratát vizsgálta, valamint azzal, hogy állást foglalt a gyermekek nyilatkozatának tartalmáról. Hivatkozott végül arra is, hogy a soron kívüli eljárásban 14 hónap alatt meghozott döntés nem felel meg az észszerű időben meghozott döntés követelményének.
- [10] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi

panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti feltételeket.

- [11] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a)* az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b)* az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [13] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó jogi képviselője a jogerős döntést 2025. január 13-án vette kézhez a letöltési igazolás tanúsága szerint, amely döntés elleni alkotmányjogi panaszt 2025. március 5-én – határidőben – nyújtotta be elektronikusan a bírósághoz.
- [14] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [15] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó az Alaptörvény VI., XVI. és – tartalmilag – XXVIII. cikkeiben rögzített jogainak sérelmét állította. E rendelkezésekkel összefüggésben az indítvány részletes indokolást tartalmazott, ezek vonatkozásában az indítvány eleget tesz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés követelményeinek.
- [16] Az indítványozó kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont]. Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére.
- [17] 5. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása

önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [18] Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének első mondata értelmében „mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák”. A családi élet Alaptörvényben biztosított jogához hozzátartozik a saját kiskorú gyermekkel való kapcsolattartás {3067/2021. (II. 24.) AB határozat, Indokolás [19]}. Ez a részjogosítvány ugyanakkor különálló szülők esetében természetes korlátozást szenved: mindkét szülő nem tudja párhuzamosan gyakorolni ezt a jogosultságot, így – végső soron – bíróságnak kell döntenie a kapcsolattartás szabályozásáról. A bírósági döntésnek így közvetlen alapjogi hatása van. Az Alaptörvény indítványozó által hivatkozott rendelkezéseiből az következik, hogy a bíróságnak mérlegelnie kell, hogy a kérelmező és a kérelmezett a családi élethez való jogát miképp tudja gyakorolni, továbbá azt is, hogy a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez való joga – ami az élethez való jog kivételével minden más alapvető jogot megelőz – miképp érvényesül a legteljesebben.
- [19] A mérlegelés elvégzése alkotmányossági kérdés, annak eredménye viszont szakkérdés: az Alaptörvénynek sem a VI., sem a XVI. cikkéből nem lehet következtetni arra, hogy valamely kapcsolattartási ügyben a kérelmező vagy a kérelmezett javára kell-e a bíróságnak döntenie. A bizonyítékok feltárása és a vonatkozó jogszabály alkalmazása az általános hatáskörű bíróság feladata, ezt a felelősséget az Alkotmánybíróság nem vállalhatja át. Önmagában az a körülmény, hogy a bíróság a vonatkozó adatok figyelembe vételével arra a következtetésre jutott, hogy a kapcsolattartás megghiúsulása nem róható fel a kérelmezettnek, nem veti fel az Alaptörvény VI. és XVI. cikkeinek a sérelmét.
- [20] Az indítvány nem veti fel a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét sem. Az indítványozó ennek az alapjognak a sérelmét abban látta, hogy a bíróság szakértő meghallgatása nélkül döntött szakkérdésben. A támadott döntés központi kérdése nem a gyermekek nyilatkozatának az értékelése volt, hanem az, hogy a kapcsolattartás megghiúsulása a kérelmezettnek felróható volt-e. A felróhatóság jogkérdés, amelyre az általános hatáskörű bíróságnak a feltárt tényállás alapján a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével kell állást foglalnia.
- [21] Az eljárás elhúzódásával összefüggésben az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az, hogy „az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy egy adott bírósági eljárás jelentős elhúzódásából eredő következményeket enyhítse vagy orvosolja. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a szerinti panasz esetén csupán az indítványban támadott bírósági ítélet megsemmisítése felől rendelkezhet (amennyiben az Alkotmánybíróság a [...] támadott ítéleteket megsemmisítené, a bírósági eljárás újra kezdetét venné, tehát a per csak tovább húzódná)” {3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [8]}.

[22] 6. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra következtetett, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg az Abtv. 29. §-a szerinti feltételnek, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján – figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – visszautasította.

Budapest, 2025. szeptember 2.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró